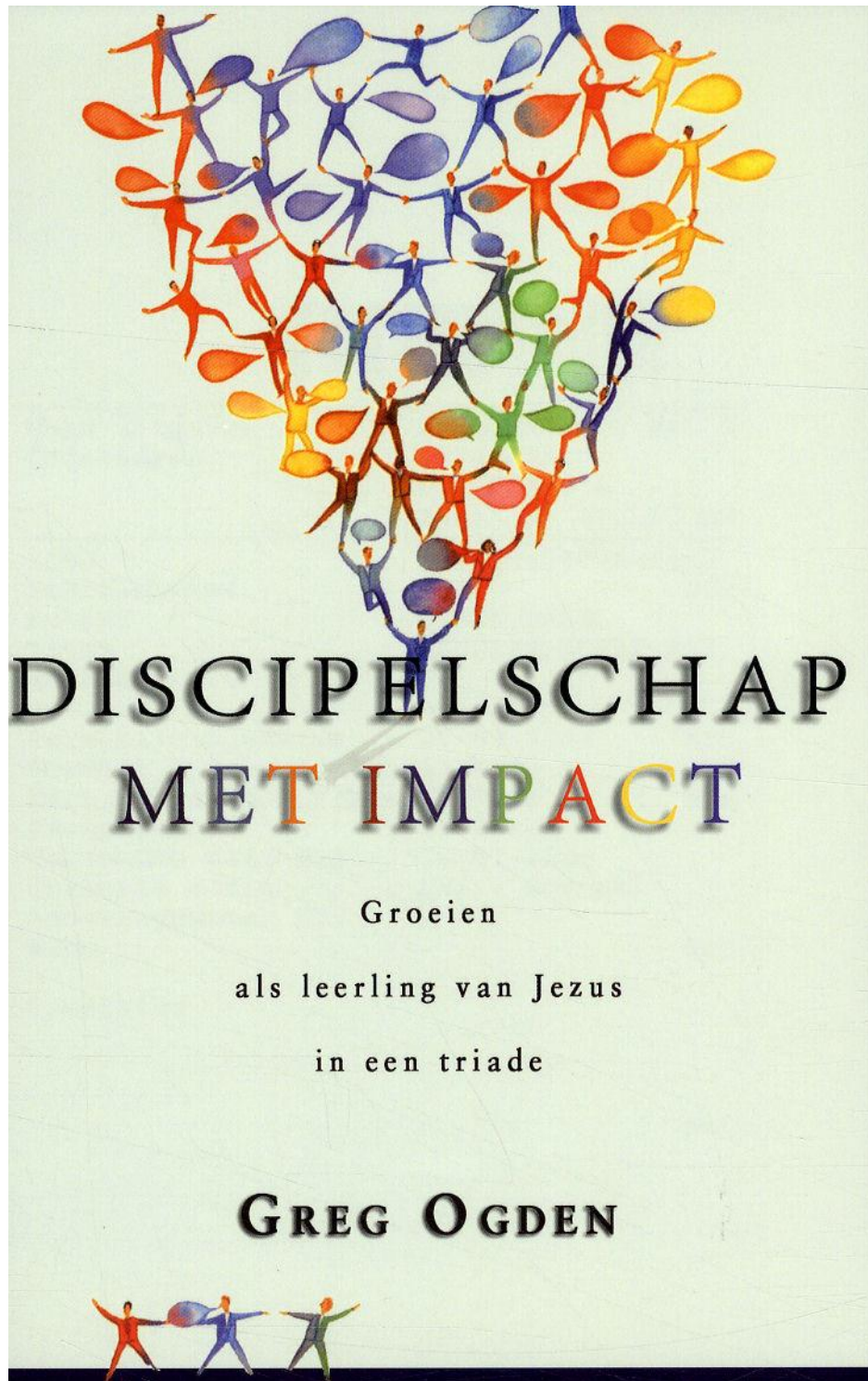

Een samenvatting van:

Inhoudsopgave

1	Discipelschap met impact	3
1.1	Deel 1: Het gebrek aan discipelschap.....	3
1.1.1	Hoofdstuk 1. Het discipelschapshiaat	3
1.1.2	Hoofdstuk 2. De discipelschapsmalaise	4
1.2	Deel 2: Gods werk doen op Gods manier.....	5
1.2.1	Hoofdstuk 3. Waarom Jezus investeerde in enkelingen.....	5
1.2.2	Hoofdstuk 4. Jezus' voorbereidende toerustingsmodel	6
1.2.3	Hoofdstuk 5. Paulus' toerustingsmodel.....	8
1.3	Deel 3: Vermenigvuldigende discipelschapsgroepen.....	8
1.3.1	Hoofdstuk 6. Investering in levens	8
1.3.2	Hoofdstuk 7. Vermenigvuldiging.....	10
1.3.3	Hoofdstuk 8. Transformatie	11
1.3.4	Hoofdstuk 9. Praktische zaken rond discipelmaken	13
	Bijlage 1. Toerustingsmodellen van Jezus en Paulus.....	16

1 Discipelschap met impact

1.1 Deel 1: Het gebrek aan discipelschap

1.1.1 Hoofdstuk 1. Het discipelschapshiaat

Max de Pree: De eerste verantwoordelijkheid van een leider is de realiteit definiëren.

Als we iets willen bereiken moeten we eerst weten waar we zijn met betrekking tot waar we naar toe willen.

De staat van discipelschap op dit moment: je bevindt je hier!

De kerk is 5000 kilometer breed en 2 centimeter diep. De kerk is oppervlakkig, discipelschap is oppervlakkig, veel christenen vandaag de dag zijn oppervlakkig.

De Bijbelse standaard en de huidige realiteit

1. Proactieve dienaren: De Bijbel laat zien dat de kerk gevuld is met proactieve dienaren. Mensen die actief hun priesterschap op zich nemen en deelnemen aan het gemeente-zijn. Vandaag de dag is het vaak zo dat 20% van de mensen zich inzet voor de 80% die consumeert. De kerk zit vol met recensenten, mensen die gaan zitten en na afloop van de dienst commentaar geven. WAT IS MIJN ROL IN DE GEMEENTE?
 2. Een gedisciplineerde levensstijl: De Bijbel omschrijft een volgeling van Jezus als iemand die een gedisciplineerde levensstijl voert. De realiteit is dat een klein percentage gelovigen investeert in gewoontes die geestelijke groei bevorderen. IN HOEVERRE HEB IK EEN GEDISCIPLINEERDE LEVENSTIJL DIE MIJN GEESTELIJKE GROEI BEVORDERD?
 3. Discipelschap beïnvloed het hele leven: De Bijbel tekent discipelschap als iets dat alle gebieden van het leven beïnvloedt. De realiteit is dat vele gelovigen het geloof beperken tot het persoonlijke leven. Het geestelijke wordt vaak geassocieerd met de kerk, het gezin en het innerlijke toewijding van individuele mensen. Religie is GEEN privézaak. Als christen ben je een koninkrijksmens en heb je de opdracht om het koninkrijk te verkondigen en uit te delen! IN HOEVERRE DEEL IK MIJN GELOOF?
 4. Een kracht die tegen de cultuur ingaat: De Bijbel zegt dat we in de wereld zijn maar niet van de wereld zijn. We zijn anders door Christus. De realiteit is dat we veel geïsoleerde individuen zien die niet veel anders zijn dan buitenkerkelijken. Door de verandering in/door Christus kunnen we opstaan tegen de ik-gerichte en de surrogaat vrije mens. IN HOEVERRE BEN IK ANDERS?
 5. Een onontbeerlijke, gekozen organisme: De Bijbel ziet de kerk als een bonte verzameling mensen individuen die in Christus één zijn. De realiteit is dat mensen de kerk zien als een facultatief instituut, niet noodzakelijk voor discipelschap. Als je een navolger van Christus bent begrijp je dat er niet zoiets bestaat als solo-discipelschap. Volledige betrokkenheid bij de kerk hoort bij het Christelijke leven. IN HOEVERRE BEN IK BETROKKEN BIJ EEN KERK/GEMEENSCHAP?
 6. Bijbels goed geïnformeerde mensen: De Bijbel omschrijft gelovigen als Bijbels onderlegde mensen wier leven gefundeerd is op geopenbaarde waarheid. De realiteit is dat veel mensen de Bijbel niet (goed) kennen, en is hun leven een compromis, een mengmoes van filosofische en religieuze wijsheden. We kunnen kennis of overtuigingen (vanuit de Bijbel) niet meer als bekend vooronderstellen. IN HOEVERRE KEN EN GEBRUIK IK DE BIJBEL ALS BASIS EN UITGANGSPUNT VOOR MIJN LEVEN?
-

7. Mensen die hun geloof uitdragen: Volgens de Bijbel delen alle gelovigen het verhaal van hun geloof in Christus met anderen. De realiteit is dat we geïntimideerde mensen zijn die ertegen opzien ons geloof te delen. IN HOEVERRE DEEL IK MIJN GELOOF MET ANDEREN OPDAT ZE OOK JEZUS GAAN LEREN KENNEN?

De onmogelijke mogelijkheid: waar gaan we heen?

Hoe kunnen we initiatiefrijke, zich vermenigvuldigende, volkomen toegewijde volgelingen van Jezus Christus kweken?

Het gebrek aan besef van een dringende noodzaak is de belangrijkste reden waarom er niets verandert. Bij leiderschap draait het om het bijbrengen van die noodzaak, hetgeen tot stand komt door de realiteit te onthullen en Gods volk te wijzen op de mogelijkheden en de dromen naar Gods bedoeling.

1.1.2 Hoofdstuk 2. De discipelschapsmalaise

Acht factoren die hebben bijgedragen tot het onvermogen van de kerk om initiatiefrijke, zich vermenigvuldigende, volkomen toegewijde volgelingen van Jezus op te leiden.

1. Afleiding van de belangrijkste roeping: voorgangers zijn afgeleid van hun voornaamste roeping namelijk de heiligen toe te rusten tot dienstbetoon. Voorgangers zijn te druk met andere zaken zoals pastoraat, administratie en zorg verlenen. Greg Ogden stelt: Eén taak, namelijk pastorale zorg, heeft voorgangers verteerd. Een Bijbels voorbeeld hiervan staat in Handelingen 6:2. Conclusie: Voorgangers dienen de heiligen toe te rusten door het verkondigen van Gods woord!
 2. Discipelschapstraining door programma's: Er wordt te veel geprobeerd om discipelen te maken door middel van programma's. Juist nabijheid produceert discipelen. Als discipelen niet de persoonlijke aandacht krijgen waardoor tegemoetgekomen wordt aan hun unieke groeibehoeften, op een manier die hen oproept te sterven aan zichzelf en volledig voor Christus te leven, zal er geen discipel gemaakt worden.
Programma's hebben 4 gemeenschappelijk kenmerken:
 - Een programma heeft de neiging gebaseerd te zijn op informatie of kennis
 - Een programma wordt voorbereid door één persoon, maar gebruikt voor velen
 - Een programma wordt gekarakteriseerd door discipline of synchronisatie
 - Een programma vraagt gewoonlijk weinig persoonlijke verantwoordelijkheid
 3. Het christelijke leven afzwakken: Het christelijk leven wordt te veel afgezwakt tot de eeuwigheidsgarantie die we krijgen van Jezus, in plaats van als leerlingen van Jezus te leven. Het christelijke leven is losgekoppeld van de persoon die ons geroepen heeft om Hem te volgen. We hebben de voordelen van vergeving aanvaard en wachten met een voldaan gevoel op de 'bonus', de eeuwigheid.
 4. Een tweeledig inzicht in discipelschap: Er lijkt een kloof te zitten tussen de uitleg van het woord christen en discipel zijn van Jezus. Mensen beamen volmondig christen te zijn maar schromen om te zeggen dat ze een discipel van Jezus zijn. De Bijbel leert dat christen-zijn betekent dat je een discipel bent van Jezus. Dit betekent dat we geroepen zijn als discipel om discipelen te maken! Dit is niet alleen iets voor de voorgangers en missionarissen.
 5. Onwilligheid om mensen op te roepen tot discipelschap: Christelijke leiders lijken terughoudend om de door Jezus aangegeven voorwaarden van discipelschap
-

opnieuw te formuleren. Ze zijn bang dat ze te veel vragen van de mensen in de kerk. De angst is dat mensen weg zullen gaan naar andere gemeentes. Maar...als we beginnen met een pijnloos evangelie, dan zal het alleen maar een desillusie worden, want het zal niet opleveren wat beloofd was. Wanneer we ons leven verliezen om Zijntwil zullen we het vinden.

6. Een ontoereikend beeld van de kerk: Velen zien de kerk als iets vrijblijvends, niet als een verplichting. De Bijbel laat zien dat God een volk samenstelt. De kerk is een gemeenschap van discipelen. Jezus heeft gezegd dat onder liefde voor elkaar en onze zichtbare eenheid tekenen zouden zijn dat we zijn discipelen zijn en dat Hij gezonden was door de Vader. Deze eigenschappen (liefde en eenheid) moeten het middelpunt van een discipelmakende bediening zijn!
7. Geen duidelijke weg naar volwassenheid: wat is het doel? Waar gaan we naar toe. Rick Warren zegt: leid mensen op met een proces. Het proces is nodig om doelgericht er doorheen te gaan. Als het doel geen handen en voeten krijgt door een proces hebben we niets anders dan leuke alledaagsheden. Wat de kerk nodig heeft is een helder doel en een hoe gaan we dat doel bereiken!
8. Gebrek aan persoonlijke training voor discipelschap: Een belangrijke reden voor de zwakke plek van de christelijke kerk is dat mensen niet persoonlijk tot discipel zijn opgeleid. Met opleiden bedoeld Ogden: een proces dat gedurende een bepaalde tijd plaatsvindt binnen een relatie waarin mensen zich moeten verantwoorden, met als doel gelovigen to geestelijke volwassenheid te brengen. De stelling van Ogden is: persoonlijke investering is een noodzakelijke en onmisbaar onderdeel bij het verschaffen van de motivatie en discipline om initiatiefrijke, zichzelf vermenigvuldigende, volkomen toegewijde volgelingen van Jezus Christus te kweken.

1.2 Deel 2: Gods werk doen op Gods manier

1.2.1 Hoofdstuk 3. Waarom Jezus investeerde in enkelingen

We zijn geneigd te denken dat de Bijbel alleen maar het evangelie bevat en de daarbij passende levensstijl. Maar ook instructie en hanteren van de middelen die we moeten gebruiken om overdracht van het goede nieuws in het leven van de volgende generatie te realiseren, liggen in het verhaal besloten. De Bijbel is links blijven liggen als het erom gaat hoe mensen groeien naar volwassenheid in Christus, zodat ze zich kunnen vermenigvuldigen. De vraag is: Wat was de strategie van Jezus? Deze strategie is tweeledig.

De definitie van discipel (methetes) volgens het woordenboek: 'houdt altijd het bestaan van een persoonlijke verbondenheid in, die het hele leven vormt van degene die wordt omschreven als mathetes, en die zo bijzonder is, dat niemand eraan hoeft te twijfelen wie de vormende kracht verschaft'.

1. Internalisatie (zich eigen maken)

Jezus zocht een paar mensen uit, 12, waarin hij investeerde. Uit een grote groep volgelingen zocht Hij er een paar uit. De enige manier voor Jezus om gebrekkige en ongelovige mensen op te leiden tot volwassen discipelen was een kern (een groep) te hebben die Zijn persoon en missie grondig kende. De discipelen moesten het leven van Jezus en Zijn missie zich eigen maken. De manier om dat te realiseren was doelbewuste nabijheid.

2. Vermenigvuldiging

Het doel van Jezus was om mensen te werven die getuige konden zijn van Zijn leven, en Zijn werk konden voortzetten nadat Hij teruggaan was naar Zijn Vader.

Jezus had een bediening van maar drie jaar. Hij wist dat Hij de 12 discipelen moest voorbereiden om Zijn missie voort te zetten. Door een intensieve persoonlijke investering waren de discipelen na drie jaar toegerust om de wereld in te gaan. We zien in het boek Handelingen meerdere malen dat de discipelen ook weer leerlingen hadden die optrokken om later ook hun eigen weg te gaan.

Jezus' strategie was dus, persoonlijk investeren in een kleine groep mensen en hen later weg te zenden zodat ook zij weer een kleine groep mensen om zich heen konden verzamelen.

1.2.2 Hoofdstuk 4. Jezus' voorbereidende toerustingsmodel

Hoe ging Jezus te werk om de 12 discipelen zodanig te vormen en te trainen dat zij vissers van mensen werden? Alles draait om HEM, om zijn persoon! Discipelschap betekent Hem kennen, Hem liefhebben, in Hem geloven, aan Hem toegewijd zijn. De boodschap was vleesgeworden en niet te scheiden van wie Hij was. Jezus' leiderschapsontwikkeling van zijn discipelen was niet zozeer een cursus of een leerplan, maar een gedeeld leven.

Samen met Jezus optrekken in relatieverband diende als basis om het karakter van de discipelen te vormen en Jezus' missie in hem te doen doordringen. Het groeiproces lijkt een beetje op een sinusgolf die zich langzaam omhoog begeeft, en zo zigzaggend naar een hoger niveau gaat.

Een goede leider volgens Paul Hersey en Ken Blanchard: Een goede leider doet twee dingen. Ten eerste heeft hij een vaardigheidsdoel in gedachten voor zijn volgelingen. Ten tweede pas hij zijn leiderschapsstijl aan het voorbereidingsniveau van een individu of een groep, om vooruitgang te boeken in de richting van het vaardigheidsdoel. Vaardigheid het vermogen en de bereidheid van een persoon of groep om verantwoordelijkheid te nemen tot het sturen van eigen gedrag. De leiderschapsstijl moet aangepast worden aan het vaardigheidsniveau van degene die je helpt het doel te bereiken

Jezus riep zijn discipelen om bij Hem te zijn, met als vaardigheidsdoel om bij Zijn afwezigheid door te gaan. Jezus had een duidelijk doel dat in drie jaar bereikt moest worden.

Het begin van dit groeiproces begint met onderwerping. Er kan geen vorming plaatsvinden zonder onderwerping. De discipelen kozen zelf om Jezus te volgen en gaven Hem de ruimte om gevormd te worden.

Jezus trad op als een meestertrainer. Om de discipelen klaar te maken, voerde Jezus een reeks belangrijke taken uit die aansloten bij de leerweg van de discipelen. In fase één, vroeg in zijn bediening, was Jezus een levend voorbeeld. De discipelen sloegen Hem nauwgezet gade en begonnen zo zijn boodschap en zijn bediening in zich op te nemen. In fase twee was Jezus een uitdagende leraar. Het was niet slechts Jezus' bedoeling de discipelen te doordringen van een nieuwe koninkrijksperspectief, maar ook om de verkeerde ideeën en veronderstellingen te verdrijven die ze opgepikt hadden van een religieuze en seculiere wereld die opstandig was tegen God. In fase drie was Jezus een ondersteunende coach. De discipelen werden op een korte zendingsmissie gestuurd binnen Jezus' duidelijke grenzen, in de wetenschap dat Hij er bij hun terugkeer zou zijn voor een ondersteunende evaluatie. In fase vier was Jezus de ultieme delegeerder. De discipelen hadden zich genoeg eigen gemaakt om hun verstrooiing na Jezus' kruisiging te overleven, om na de opstanding gehegroepeerd te worden en op Pinksteren kracht te krijgen van de Heilige Geest. Zij bediening was de hunne geworden.

Fase 1:

In de eerste fase van de training moet de leider zeer richtinggevend zijn. De leider bepaalt de agenda en omschrijft de taak van de nieuwelingen. In de eerste vijf hoofdstukken van Marcus zien en horen we weinig van de discipelen, er is weinig interactie. De discipelen lopen met Jezus mee. In deze fase van observeren en imiteren overheerst de kwestie: Wie is deze man? Wie denkt hij dat hij is? De fascinatie voor de persoon van Jezus vormt de basis voor discipelschap.

Lucas 6:40: Een leerling staat niet boven zijn leraar; pas als iemand zich alles heeft eigen gemaakt, zal hij de gelijke zijn van zijn leraar.

Fase 2:

In de tweede fase handelt Jezus als een uitdagende leraar. Jezus instrueert of ondervraagt zijn discipelen apart van de menigte om hen in verwarring te brengen en hen zover te krijgen dat ze hun basale wereldbeschouwing gaan heroverwegen. In deze fase geldt: Ik doe het, en jullie helpen. Jezus richt zich nu regelmatig tot de discipelen om verdere uitleg te geven of om vragen te stellen.

Jezus liet de discipelen met raadsels zitten. Hij bood opzettelijk hersenkrakers aan. Bij discipelschap is inbegrepen dat je met je verstand God wilt dienen.

Als we dit voorbeeld van Jezus willen navolgen, zou alles wat we doen een soort stage moeten zijn, zodat de bediening vermenigvuldigd kan worden. VB: Een Bijbelkringleider ziet leerlingen in zijn groep als potentiële leiders. Zij krijgen van week tot week steeds meer verantwoordelijkheden zodat ze toegroeien naar het zijn van een leider.

Fase 3:

In de derde fase van Jezus' voorbereidende toerustingsmodel treedt hij op als ondersteunende coach, door de 12 discipelen en de zeventig uit te zenden op een korte zendingsreis. Jezus wil in deze fase dat ze langzaam in hun rol zouden groeien. De beste slogan voor deze fase is: Jullie doen het, Ik help jullie.

Jezus treedt op als coach die hen op missie stuurt en toch blijft ondersteunen, klaar om hen bij terugkeer te bevragen hoe het gegaan is. Belangrijk bij de uitzending is:

- Geef duidelijk instructie
- Duidelijke autoriteit → Je gaat in Jezus' naam
- Wat zijn de verwachtingen? (Wat kan je op reis tegenkomen?)

Wat waren de voordelen van de korte zendingsreis voor de discipelen?

1. Ten eerste kregen ze meer vertrouwen in de autoriteit van Jezus.
2. Ten tweede groeiden ze in bekwaamheid. Je kunt uiteindelijk alleen leren en ontwikkelen door te doen.
3. Ten derde werden de discipelen echter ook geconfronteerd met hun tekortkomingen.

Delegeren is een noodzakelijke fase voor de ontwikkeling van geloof en leiderschap. Als je een kind leert fietsen moet je op een gegeven moment de zijwieltjes eraf halen. De eerste meters zijn spannend, er is opwinding en angst. Al slingerend maak je de eerste meters waarna je steeds beter evenwicht gaat vinden. Als je valt sta je op en probeer je het opnieuw net zolang totdat het fietsen natuurlijk gaat.

Fase 4:

De tijd is gekomen. Jezus' sterven is aanstaande, de overdracht van Jezus' bediening is aangebroken. Jezus' missie is volbracht in zijn dood en opstanding. Het is duidelijk geworden dat Jezus erop gericht is om de discipelen voor te bereiden om hun leiderschapstaak op zich te nemen onder de leiding van de Heilige Geest, niet van zijn fysieke aanwezigheid. In deze fase geldt: Jullie doen het, Ik kijk toe.

Een goede overdracht is essentieel. Deze overdracht wordt verwoord in het hogepriesterlijk gebed (Johannes 17). Wat bidt Jezus hier? Hij bidt voor hun bescherming, dat ze één mogen zijn, dat ze behoed worden voor de boze, dat ze niet

afvallig zullen worden, dat Jezus' vreugde in hen volkomen zal zijn, dat ze geheiligd mogen worden in de waarheid van Gods Woord. Dan komt de overdracht: Ik zend hen naar de wereld, zoals U mij naar de wereld hebt gezonden (Johannes 17:18). De bediening van Jezus is nu de bediening van de discipelen geworden. Ze worden niet alleen gezonden, maar ze moeten zich ook vermenigvuldigen!

1.2.3 Hoofdstuk 5. Paulus' toerustingsmodel

Bij Paulus is geestelijk ouderschap het bepalende beeld met betrekking tot het doel en het proces van discipelmaken.

Voor Paulus is het belangrijkste doel van het christelijke leven de staat van volwassenheid in Christus bereiken. Een volwassen discipel van Jezus is volgens Paulus iemand die het karakter van Jezus in zijn of haar leven weerspiegelt. Het groeiproces houdt een transformatie in. Het transformatieproces verwijdert alles wat het oude zondige ik weerspiegelt, terwijl de geur van Christus je hele wezen van binnenuit doortrekt. Voor Paulus betekent volwassenheid onze bereidheid op Jezus' aard door ieder aspect van ons wezen heen te laten weerspiegelen.

Net zoals bij Jezus was het ook Paulus' doel om tijd te investeren in discipelschapsrelaties. Paulus gaf zichzelf, niet alleen maar zijn boodschap.

Het was Paulus' wens dat iedere gelovige compleet werd, en zo het unieke door God gegeven ontwerp ten uitvoer bracht. Paulus was een coach. Paulus' zendingsmodel van discipelschap liet zien dat we samen partner zijn bij de evangelieverkondiging aan hen die het wanhopig nodig hebben om over Gods liefde te horen. Wanneer zending de overhand heeft, wordt de relatie tussen een leider en Gods volk gekenmerkt door partnerschap en wederzijdsheid.

1.3 Deel 3: Vermenigvuldigende discipelschapsgroepen

1.3.1 Hoofdstuk 6. Investering in levens

Een schanier is een klein verbindingsstuk. Zonder schanier kan een deur niet vrijuit draaien in zijn kozijn om zo zijn doel te vervullen. De kerk is nogal eens een losse deur die tegen het Bijbelse kozijn aan leunt, maar er niet mee verbonden is. De Bijbel verschaft niet alleen de boodschap, maar ook de methode om Gods volk tot volwassenheid te laten groeien.

Het eerste schanier is investering in levens, met andere woorden, verschuif de focus van discipelen maken via programma's naar discipelen maken door relaties.

Het tweede schanier is vermenigvuldigen in opeenvolgende relaties, met andere woorden, hoe kunnen we mensen tot discipel opleiden met als doel volwassenheid en de tools om te vermenigvuldigen.

Het derde schanier is verandering, ofwel de noodzakelijke relationele voorwaarden, nodig om een voortdurend veranderingsproces naar gelijkvormigheid aan Christus te scheppen en de impuls om een zich steeds uitbreidend netwerk van discipelen in gang te zetten.

Greg Ogden: Als ik overweeg een nieuwe discipelschapsrelatie aan te gaan, ga ik eerst bidden of God mij wil helpen onderscheiden welke personen de Heer op mijn hart legt. Jezus nam het initiatief om zijn discipelen tot zich te roepen, nadat Hij een nacht in gebed had doorgebracht. Degene die het initiatief neemt tot de discipelschapsrelatie zou biddend de ander moeten uitnodigen.

Relatie versus programma, vier kenmerken:

1. Een discipelschapsrelatie wordt gekenmerkt door intimiteit, een programma is meestal gericht op informatie.
2. Een discipelschapsrelatie vereist een volledige, wederzijdse verantwoordelijkheid van deelnemers, een programma heeft één of meer personen die handelen ten behoeve van de velen.
3. Een discipelschapsrelatie loopt mee met het unieke groeiproces van de verschillende personen, een programma legt de nadruk op synchronisatie en controle.
4. Bij een discipelschapsrelatie word je aangesproken op verandering van binnenuit, bij een programma word je aangesproken op de inhoud van de les.

In een onpersoonlijke wereld hongeren mensen naar intimiteit, persoonlijke zorg, diepe vriendschap en een geestelijke band. Dit geldt in het bijzonder voor mannen.

Robert Coleman volgt het model van Jezus en wijst ons in de richting van langzaam en solide bouwen. De leider moet een groot deel van zijn tijd besteden aan 'een paar uitgekozen mensen die zijn werk zullen voortzetten als hij weg is'. Dit betekent dat je genoeg visie moet hebben om klein te denken.

Greg Ogden: In het model dat ik propageer, trekken die personen één à anderhalf jaar samen op, terwijl ze groeien naar volwassenheid en toegerust worden om anderen tot discipel op te leiden. Naarmate deze relatie ten einde loopt, wordt aan deze personen de uitdaging gegeven twee anderen uit te nodigen tot dezelfde geloofswandel en zich dan te vermenigvuldigen.

Wat komt er zoal kijken bij een discipelschapsrelatie? Het hart van discipelschap wordt gevormd door een relatie waarin een of meer gelovigen elkaar helpen of in elkaar investeren om te groeien tot volwassenheid in Christus.

Discipelschap is **een welbewuste relatie** waarbinnen we **samen optrekken met andere discipelen** om elkaar **in liefde** te bemoedigen, toe te rusten en uit te dagen om te **groeien naar volwassenheid in Christus**. Hierbij is inbegrepen dat de discipel ook wordt **toegerust om anderen te leren**.

Een welbewuste relatie: welbewust wil zeggen dat de groep regelmatig, liefst wekelijks samenkomt. De relatie heeft het karakter van een plechtige overeenkomst.

Samen optrekken met andere discipelen: de methode van discipelen maken is niet-hiërarchisch. Het is de bedoeling een wederzijdse, gelijkwaardige uitwisseling te creëren, waarbij je gelijk op gaat met de ander. Drie eigenschappen kenmerken dit wederkerige discipelschapsproces:

1. Bemoedigen: in discipelschapsrelaties heeft elkaar bemoedigen een belangrijke rol
2. Toerusten: groeien in gelijkvormigheid aan Christus betekent ook dat we ons dagelijks leven toerusten door disciplines op te pakken die ons onder Christus' vormende invloed brengen.
3. Uitdagen: er zal binnen de met een belofte bekrachtigde relatie een tijd komen dat onze partners ons zullen uitdagen, omdat het ons niet lukt na te komen wat we ons voorgenomen hadden, of dringend aanraden om risico's te nemen.

Uitdagen in een wederzijds verbond betekent dat er rekenschap gevraagd kan worden.

In liefde: Het is belangrijk alles in de discipelschapsrelatie vanuit liefde voor onze reisgenoten te doen.

Groeien naar volwassenheid in Christus: Het doel van een discipelschapsrelatie is volledig, compleet, rijp worden in Christus.

Toerusting om anderen te onderwijzen: Het doel is vermenigvuldigen. Bij volwassenheid hoort dat de discipel zich de waarde van vermenigvuldiging heeft eigen gemaakt en het zelfvertrouwen en vermogen heeft iemand tot Christus te leiden en samen met die persoon op te trekken naar gelijkvormigheid aan Christus.

Bij deze methode/vorm van discipelschap maken draait het echt om voldoende visie om klein te denken. We moeten het snelle resultaat uit ons denken bannen. Leg de neiging af om alles te willen zijn voor iedereen. Realiseer je dat een van de belangrijkste taken van een leider is om steeds weer een enkeling te hebben in wie hij investeert, bij voorkeur wekelijks, die in de context van een relatie tot volwassenheid in Christus geleid wordt.

Als het toverwoord van onroerend goed 'locatie, locatie, locatie' is, dan is het belangrijkste ingrediënt bij discipelmaken 'relatie, relatie, relatie'.

1.3.2 Hoofdstuk 7. Vermenigvuldiging

Een discipel trainen betekent een vermenigvuldiger trainen. Vermenigvuldigen is de sleutel tot het vervullen van de grote opdracht: 'Ga dus op weg en maak alle volken tot mijn discipelen (Mattheüs 28:19).

In de zoektocht naar een Bijbels voorbeeld of een relatie die als basis kan dienen voor ons inzicht in discipelschap, wordt als bewijsstuk dikwijls de relatie tussen Paulus en Timotheüs genoemd. Volgens Stanley en Clinton is discipelmaken een proces waarin een meer ervaren volgeling van Christus een jongere gelovige de toewijding, het inzicht en de basisbekwaamheden doorgeeft die nodig zijn op Jezus Christus als Heer te kennen en te gehoorzamen.

Door Paulus en Timotheüs aan elkaar te koppelen als *het* Bijbels model zien we een relatie met de volgende kenmerken:

1. Een oudere persoon met een jongere (zoals vader-zoon relatie)
2. Iemand die geestelijk volwassener is samen met iemand die geestelijk minder volwassen is
3. Een leeraar-leerlingrelatie (de ontwikkelde met de minder ontwikkelde)
4. De ervarene met de minder ervarene
5. Iemand met autoriteit die boven iemand zonder autoriteit staat

Dit model heeft een aantal beperkingen in zich:

1. In de een-op-eenrelatie draagt de discipelmaker de verantwoordelijkheid voor het geestelijk welzijn van de ander.
2. De een-op-eenrelatie kweekt een hiërarchie die de neiging heeft te resulteren in afhankelijkheid.
3. Een een-op-eenrelatie stelt beperkingen aan de uitwisseling en het gesprek.
4. In een een-op-eenrelatie krijgt de ontvanger slechts één voorbeeld.
5. Het een-op-eenmodel is over het algemeen niet vermenigvuldigend.

Greg Ogden stelt een niet-hiërarchisch model voor, dat discipelmaken ziet als een proces van wederzijds mentorschap.

Naast het discipelschapsmodel gevormd door het koppel Paulus en Timotheüs is er nog een tweede model. Deze wordt gevormd door het koppel Paulus en Barnabas. Deze discipelschapsrelatie is een kenmerkend voorbeeld vanwege de basis van gelijkwaardigheid. Als we de relatie tussen Paulus en Barnabas door het boek Handelingen heen volgen, zien we dat die twee voortdurend van leiderschap wisselen. De wisselingen hangen af van hun gaven en van de situatie ter plaatsen.

Deze twee voorbeelden laten verschillen zien wat betreft de onderlinge relatie tot elkaar.

Greg Ogden stelt dat het niet nodig is dat de discipelmaker in een positie van autoriteit staat boven degene die tot discipel opgeleid wordt. Het laatste voorbeeld, Paulus en Barnabas wordt dan ook als basis gebruikt voor het model van de triade. Hierover nu meer.

Als alternatief voor een een-op-eenmodel stelt Greg Ogden een driemanschap voor dat hij een triade noemt, als de ideale grootte voor een discipelschapsgroep.

Waarom is een triade stimulerend, vreugdevol en vermenigvuldigend?

1. Er is een verschuiving van onnatuurlijke druk naar natuurlijke deelname van de discipelmaker.
2. Er is een verschuiving van hiërarchisch naar relationeel.
3. Er is een verschuiving van dialoog naar dynamische uitwisseling.
4. Er is een verschuiving van beperkte inbreng naar veelheid van wijsheid.
5. Er is een verschuiving van optelling naar vermenigvuldiging.

Samengevat: een triade stimuleert vermenigvuldiging, omdat daardoor de hiërarchische invloed minder wordt en een model van gelijkwaardig mentorschap maximaal benut wordt. Door een discipelschapsleerplan te bieden dat specifiek ontworpen is voor deze intieme relatie, scheidt het een simpele, reproduceerbare structuur waarin bijna iedere groeiende gelovige de leiding kan nemen. In deze groepen kan vanaf het begin het leiderschap rouleren, omdat het formaat ruimte geeft voor informatie en uitwisseling, en het leerplan je op weg helpt.

1.3.3 Hoofdstuk 8. Transformatie

De broeikas van christelijke groei, triades. De snelste verandering die Greg Ogden heeft zien optreden in het leven van gelovigen is die in triades, ofwel kleine, zich vermenigvuldigende discipelschapsgroepen.

Een broeikas benut de klimaatcondities tot het uiterste, zodat planten met grote snelheid kunnen groeien.

Wat zijn klimaat condities voor een discipelschapsgroep van drie of vier, die het broeikaseffect creëren? Met de volgende drie elementen samen krijgt de Heilige Geest de ruimte om een snelle groei naar gelijkvormigheid aan Christus te bewerkstelligen. Zij kunnen samengevat worden in het volgende Bijbelse principe: Wanneer we (1) ons hart in **transparant vertrouwen** openen voor elkaar (2) rondom **de waarheid van Gods Woord** (3) in een sfeer van **wederzijdse aanspreekbaarheid**, bevinden we ons in de broeikas van transformatie door de Heilige Geest.

Transparant vertrouwen: een intieme, verantwoordelijke relatie met andere gelovigen is de basis voor groei in discipelschap. De sfeer die gecreëerd moet worden in een triade is een steeds groeiende openheid en transparantie. Waarom is dit een noodzakelijke voorwaarde voor verandering? Onze uitnodiging aan de Heilige Geest om ons te vernieuwen houdt gelijke tred met onze bereidheid de gebieden van ons leven die Gods veranderende aanraking nodig hebben aan anderen te tonen. Onze bereidheid een

horizontale of relationele intimiteit aan te gaan drukt uit hoe groot ons verlangen is de Heer uit te nodigen ons leven te veranderen.

Zolang de strijd in onze groei als christen in ons binnenste verborgen blijft en alleen bij God bekend is, zullen de patronen of de bolwerken van hardnekkige zonde ons dwarsbomen. De omvang van een triade betekent intimiteit. Als we voelen dat onze discipelschapspartners ons vertrouwen, kunnen we onszelf ook gemakkelijker openen.

Als we een veilige plek kunnen vinden waar we onszelf mogen zijn, zijn we in staat onze unieke identiteit uit de verf te laten komen. Wat zijn de elementen van transparant vertrouwen die ons in staat zullen stellen ons langzamerhand in de diepe wateren van transformatie begeven?

- Elkaar bevestigen door bemoediging
- Met elkaar optrekken door moeilijke tijden heen
- Een bedachtzaam luisteraar zijn die de ander helpt Gods stem te onderscheiden in de gecompliceerdheid van het leven
- Elkaar onze zonden belijden, opdat we genezen worden

Transparantie in de relatie is de eerste noodzakelijk voorwaarde voor transformatie.

De waarheid van Gods Woord: de tweede van de drie klimaat condities die de voorwaarden scheppen voor snellere groei is de waarheid van Gods Woord. *Elk van God ingegeven Schriftwoord is ook nuttig om te onderrichten, te weerleggen, te verbeteren en op te voeden in de gerechtigheid, opdat de mens Gods volkomen zij, tot alle goed werk volkomen toegerust (2 Timotheüs 3:16, 17)*

Onderrichten: de hand uitsteken ter acceptatie, zoals iemand overtuigen om te aanvaarden (overredend), of aanreiken (doorgeven). In de bovengenoemde tekst gaat het om dit laatste. Paulus wil dat Timotheüs kan putten uit een grote hoeveelheid kennis. In onze tijd is het belangrijk dat een discipel de kans krijgt in een systematische volgorde aandacht te besteden aan de belangrijke aspecten van het christelijke leven, om zich deze nieuwe realiteit eigen te maken.

Weerleggen: het woord weerleggen betekent letterlijk iemand zijn of haar zonde laten zien of de persoon oproepen tot berouw.

De Bijbel dient dan als spiegel om ons te laten zien hoe we werkelijk zijn, ten opzichte van de persoon die we zouden moeten zijn.

Verbeteren: verbetering of correctie betekent in ere hersteld of genezen worden. Als een berisping een standje van de Geest is waardoor iets aan het licht komt dan betekent correctie terechtgewezen of op het recht pad gebracht worden.

Opvoeden in gerechtigheid: opvoeden in gerechtigheid betekent letterlijk opvoeden tot gerechtigheid. Het einddoel van de Bijbel is een leidraad te zijn en ons de innerlijke kracht te verschaffen tot een godvruchtig leven. De Bijbel is de trainingshandleiding voor rechtvaardig leven.

Ieder discipelschapsproces zal een gedisciplineerd toepassen van studie, meditatie, en Bijbelmemorisatie vragen. Het woord van God geeft niet alleen informatie, maar het doet ook iets. Het Woord is Gods dynamis; daarom heeft het de kracht om ook uit te voeren waartoe het bedoeld is. Daarom stelt Jezus het Woord gelijk aan het zaan van nieuw leven. Het is onze verantwoordelijkheid om dit zaad diep in ons leven te planten, zodat het leven dat in het Woord zit kan uitspruiten en vrucht dragen.

Wederzijdse aanspreekbaarheid: het derde element dat zal bijdragen aan de creëren van precies de juiste klimaatcondities voor snelle groei is wederzijdse

aanspreekbaarheid. Met andere woorden: de relatie tussen de deelnemers aan het discipelschapstraject wordt bekrachtigd door een convenant. Dit houdt in dat de partners die een overeenkomst gesloten hebben, elkaar autoriteit verlenen om hen te houden aan de overeenkomst die ze samen zijn aangegaan. Een ander de autoriteit geven om ons aanspreekbaar te maken voelt voor de meeste westerse mensen als een schending van wat ons dierbaar is. We groeien op in een sfeer van radicale onafhankelijkheid, en dan komt ons hele wezen in opstand tegen wederzijdse onderwerping. We willen onze eigen gang gaan. We willen controle houden over onze eigen keuzes, onze levensrichting, karaktervorming, en schema's. Aanspreekbaarheid brengt ons terug tot de kern van wat het betekent een discipel van Jezus te zijn. Een discipel is iemand die onder autoriteit staat. Een discipel van Jezus is iemand die er geen twijfel over laat bestaan dat Jezus de vormende invloed over zijn leven uitoefent. Jezus zei: *Wie achter mij aan wil komen, moet zichzelf verloochenen en dagelijks zijn kruis op zich nemen en mij volgen* (Lukas 9:23). Als we deze waarheid serieus willen nemen, moeten we ons oefenen om onszelf onder autoriteit te plaatsen in onze plechtig overeengekomen relaties in Christus.

Waarom een plechtige overeenkomst?

1. Een overeenkomst geeft, compleet met duidelijke standaarden over wederzijdse feedback, de leider van de triade de gelegenheid zijn belangrijkste taak uit te voeren: de overeenkomst bewaken.
2. De afgesproken standaarden verhogen de intensiteit, doordat de lat van discipelschap hoog gelegd wordt.
3. Met een plechtig overeengekomen afspraak nodigen we onze partners uit om van ons rekenschap te vragen.
4. Een duidelijke overeenkomst aan het begin dwingt het toekomstige lid van een triade te bepalen of hij of zij aan de voorwaarden voldoet om een discipelschapsrelatie te beginnen.

1.3.4 Hoofdstuk 9. Praktische zaken rond discipelmaken

U bent zelf onze aanbevelingsbrief, in ons hart geschreven, maar voor iedereen te zien en te lezen: u bent zelf een brief van Christus, door ons opgesteld, niet met inkt geschreven maar met de Geest van de levende God, niet in stenen platen gegrift maar in het hart van mensen (2 Korinthe 3:2-3).

Hoe zorg je ervoor dat er levende brieven geschreven worden in de vorm van initiatiefrijke, zich vermenigvuldigende, volkomen toegewijde volgelingen van Jezus?

Een aantal praktische vragen:

1. Wat is **een hanteerbaar model** voor discipelmaken?
2. **Wie moeten we uitnodigen** voor het discipelschapsproces?
3. **Hoe beginnen we?**
4. **Hoe zetten we een discipelschapsnetwerk van verschillende generaties op?**
5. **Hoe houden we de motivatie levend** voor vermenigvuldiging van de ene op de andere generatie?

Een hanteerbaar discipelschapsmodel: één persoon nodigt twee anderen uit voor een plechtige overeengekomen relatie, gestructureerd rond een op de Bijbel gebaseerd leerplan. Ongeveer een jaar lang komen ze wekelijks samen gedurende ongeveer anderhalf uur per keer, en daaruit komt dan een volgende generatie voort. De volgende generatie ontstaat doordat ieder persoon uit de eerste groep twee anderen uitnodigt voor de volgende groep en volgt opnieuw het zelfde traject maar dan met twee anderen. Dezelfde inhoud, andere relaties.

Wie nodig je uit: in navolging van Jezus' voorbeeld moeten wij degenen zijn die anderen roepen om een discipelschapstraject in te gaan. Dit betekent dat de uitnodiging voor discipelschap vooraf gegaan moet worden door een periode van biddende opmerkzaamheid. Het is van groot belang een vast overtuiging te hebben dat de Heer ons leidt naar de personen die we uitnodigen.

We moeten zoeken naar dezelfde eigenschappen in mensen die Jezus zag in de twaalf discipelen. Namelijk loyaal en bereidheid om te leren. Loyaal naar Jezus en al het andere minder achten en de bereidheid om te leren. Jezus koos de discipelen om wie ze zouden worden, niet om wie zo op het moment van hun roeping waren.

Er is een verleiding om mensen te selecteren op grond van culturele normen (status, kwaliteiten, uiterlijk vertoon etc.) Trap hier niet in!

Hoe begin je?

1. Doe de uitnodiging
2. Bespreek het discipelschapsleerplan
3. Neem de overeenkomst regel voor regel door
4. Vraag de betreffende persoon de komende week biddend deze relatie te overwegen
5. Vertel hem of haar dat een derde persoon zal meedoen met de triade
6. Spreek een datum af voor jullie eerste bijeenkomst
7. Neem de leiding tijdens de bijeenkomsten
8. De leider van de triade bereidt alle lessen voor
9. De discipelmaker is transparant

Een netwerk van verschillende generaties discipelen opbouwen:

1. Begin met 1 triade!
2. Zorg dat je visie voor de lange termijn hebt
3. Selecteer zorgvuldig en wijs

Belangrijk bij dit proces is dat het niet gaat om snel discipelen maken. Een groeiend discipelschapsnetwerk is als gist dat langzaam het deeg doortrekt, en zorgt dat het bijna onmerkbaar rijst.

Het kost ongeveer 5 jaar voordat de kritische massa is bereikt. Er is minder dan 20% van de gemeente nodig om het tempo voor de rest te bepalen.

Belangrijk is om uit te kijken naar mensen die een redelijk kans hebben om langer te blijven.

Les van Greg Ogden: Als ik terugkijk heb ik dikwijls verkeerde discipelschapspartners gekozen wanneer ze naar me toekwamen of wanneer anderen ze voor mij uitzochten. Zorg dat je zelf vanuit een biddende opmerkzaamheid twee mensen uitzoekt, of één iemand uitzoekt en samen zoekt naar de derde persoon. Maar dit alles vanuit gebed.

Houd de motivatie voor vermenigvuldiging levend: hoe geef je leiding aan een gedecentraliseerde bediening? Je moet de verleiding zien te vermijden op dit probleem op te lossen door discipelmaken tot een programma te verheffen en daarmee dit zichzelf vermenigvuldigende organisme om zeep te helpen. Bouw honger en nieuwsgierigheid op bij mensen in de kerk en ga geen uitgebreide reclame maken.

Om het netwerk van triades in stand te houden, heb je slechts een handvol mensen nodig die erop willen toezien dat het netwerk van relaties zich blijft vermenigvuldigen.

Deze supervisors ondersteunen de visie en de energie voor vermenigvuldiging. De volgende taken en activiteiten kunnen dienen ter ondersteuning van het netwerk.

1. Roep regelmatig het discipelschapsnetwerk bij elkaar voor uitwisseling, motivatie en instructie.

2. Nodig een gastspreker uit.
3. Kom samen met andere discipelschapsleiders in groepjes van drie of vier.
4. Komen samen met hen die aan het laatste deel van hun triade bezig zijn.
5. Publiceer een discipelschapsnieuwsbrief.

Iedere christen moet zichzelf zien als de schakel met de volgende generatie, aldus William Barclay. We moeten het doorgeven oefenen.

Keer terug naar kleinschalige, reproduceerbare, langetermijnrelaties als hét middel om het evangelie over te brengen van de ene generatie naar de volgende.

Bijlage 1. Toerustingsmodellen van Jezus en Paulus

Figuur 1: Jezus' voorbereidende toerustingsproces

	Prediscipelfase	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 4
Jezus' rol	De uitnodiger	Het levende voorbeeld	De uitdagende leraar	De ondersteunende coach	De ultieme delegeerder
De rol van de discipelen	Zoekers	Toeschouwers en imitators	Studenten en vragers	Kortverband zendelingen	Apostelen
Vorbereidingsniveau	Hongerig om te weten of Jezus de langverwachte Messias was	Klaar om te observeren wie Jezus is en wat de aard van zijn bediening en missie is	Klaar op te reageren op Jezus en zich openlijk te identificeren met Hem	Klaar op de autoriteit van Jezus te testen dat Hij door hen werkt	Klaar om volle verantwoordelijkheid te aanvaarden om zich vermenigvuldigende discipelen te maken
Belangrijke vragen	Is Jezus de Messias?	Wie is Jezus en was is zijn bediening en missie?	Wat is de prijs van het volgen van Jezus?	Zal Jezus' kracht door ons heen werken als we zijn bediening op ons nemen?	Zal ik mijn leven helemaal geven aan de missie van zich vermenigvuldigende discipelen maken?

Figuur 2: Paulus' ouderlijk toerustingsmodel

Levensfase	Behoefte in deze levensfase	Taak van de discipel	Paulus' taak
Babytijd	Voorbeeld zijn en richting geven	Imitatie	Voorbeeld
Kindertijd	Onvoorwaardelijke liefde en bescherming	identificatie	Held
Adolescentie	Toenemende vrijheid en vorming van identiteit	Aanmoediging	Coach
Volwassenheid	Wederzijdse gelijkwaardige relatie	Participatie	Kameraad